Професионална земеделска гимназия "Кл.Арк.Тимирязев" – гр.Каварна

✉ гр.Каварна 9650, ул."Добротица" № 48, ☎ 0570/82572
e-mail : info-800086@edu.mon.bg; https://pzg-kavarna.com

Утвърждавам:.....
/инж. Р. Илиева/

П Р А В И Л Н И К

за безопасни и здравословни условия на възпитание, обучение и труд в ПЗГ "Кл. Арк. Тимирязев" - гр.Каварна, за учебната 2026/2027 г.

I. РАЗДЕЛ: ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

1. Правилникът е разработен на основание Инструкция на МОНТ от 5 юли 1996 г. и във връзка с ПМС № 9 от 1995 г. на Министерски съвет за неотложни мерки за осигуряване на безопасни условия на труд (Д.В. бр.9 от 1995 г.) и наредба № 4 от 1994 г. за осигуряване на безопасни условия на труд (Д.В. бр. 76 от 1994 г.).
2. Правилникът се отнася за учениците, педагогическия и непедагогически персонал от ПЗГ "Тимирязев" в учебната сграда, работилниците, физкултурните площадки и терени на училището.
3. Правилникът има за цел да определи основните изисквания, които трябва да се спазват при провеждане на възпитателна, учебна (теоретично и практическо обучение) и извънучилищна дейност, и при извършване на трудови дейности в училището и извън него.
4. Отговорност за изпълнение на Правилника носят всички длъжностни лица: Директор, Заместник-директор, учители и всички служители.

II.РАЗДЕЛ: ИЗИСКВАНИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

1. За осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд при провеждане на възпитателната, учебната и извънучилищни дейности и при извършване на трудови дейности в училище да се спазват установените в Република България единни правила, норми и изисквания по отношения на:

1.1. Собствени машини, съоръжения, апарати, уреди, инструменти и вещества намиращи се в училище

1.2. Осветителни електрически инсталации, отоплителни вентилационни инсталации, водопроводни и канализационни инсталации.

1.3. шум, чистота на въздуха, осветеност на помещенията.

1.4. ергономични условия на възпитание, обучение, труд

1.5. микроклимат /температура и влажност на въздуха/

1.6. работно облекло/на помощният персонал/

1.7. медикаменти за долекарска помощ
1.8.Организирано от Професионална земеделска гимназия придвижване на ученици, учители и служители, като пешеходци или пътници в транспортни средства

III.РАЗДЕЛ :ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ЛИЧНИЯ СЪСТАВ НА ПЗГ „ Кл.Арк.Тимирязев"

1.На директора

1.1. Да сключва договор с фирми и земеделски кооперации за условията, при които ще се провежда учебни и производствени практики на учениците. В него подробно се изписват задълженията, както на фирмата или предприятието, така и на училището по безопасността и охраната на труда на учениците по време на учебно-производствената им дейност.

1.2. Да се осигурява прилагането и спазването на настоящия правилник и действащите правилници, и норми по безопасността, хигиената на труда и противопожарната охрана, а също така и указанията на МОН по тези въпроси.

1.3. Да осигурява спазването и прилагането на държавни стандарти по безопасността и охраната на труда, и противопожарната охрана при въвеждане на нови машини, инсталации, съоръжения, апарати и др. в учебните кабинети, лаборатории и работилници.

1.4. Да осигури своевременното снабдяване на учещите с полагащите им се лични предпазни средства, противоотрови и др.

1.5. Да осигурява щателен преглед на цялото училище след основен ремонт и в началото на всяка учебна година от специална комисия, която да обръща особено внимание на закрепването на вратите, горните прозорци, монтирането на машините и съоръженията в кабинетите, лабораториите и работилниците, заземяването и зануляването им, поставяне на предохранителни капаци, знаци по безопасност и охрана на труда, и противопожарна охрана и др.

1.6. Да осигурява контрола по преподаването на предвидения по учебните планове и програми, материал по безопасността на труда в съответния предмет.

1.7. Ежегодно да докладва на педагогическия съвет за състоянието по безопасността и охрана на труда при провеждане на обучението, за броя на трудовите злополуки, причините за тях и предприетите мерки за отстраняването им.

1.8. При всяка аварийна, трудова или смъртна злополука се задължава да уведомява РУО на МОН и съответните контролни органи, посочени в Правилника за регистриране и отчитане на трудовите злополуки.

2. На заместник-директора по учебна дейност на ПЗГ:

2.1. Зам.директора се задължава стриктно да води и съхранява документацията свързана с БУВОТ.

2.2. ЗД се задължава в началото на учебната година да актуализира Правилника за осигуряване на БУВОТ.

2.3. Да провежда задължителен инструктаж с щатния персонал и учениците

2.4Да провежда следните видове инструктаж:

- начален инструктаж
- периодичен инструктаж
- извънреден инструктаж

2.5. Началният инструктаж се извършва с цел да се дадат на новопостъпилите служители, учители и ученици общи познания за установения ред в ПЗГ за характера на работата, учебния процес и учебната практика, за запознаване с основните изисквания и правилата по ТБТ и ПО, така че да се гарантира безопасна работа. Началният инструктаж се провежда групово или индивидуално, като се извършва запознаването със следните по-важни въпроси:

- Правилникът за вътрешния ред на ПЗГ
- Безопасност на движението
- Опасни машини и съоръжения

- Правилата и изискванията по ПО, противопожарна наредба на ПЗГ.

Електрически уреди и съоръжения, и правила за безопасното им използване. Правилата се конкретизират за учебните кабинети, работилници и работни места, и се поставят на определени за целта места. Началният инструктаж се документира в книга за инструктаж, съхранявана от ЗДУД .Да провежда периодичен инструктаж:

- За щатния персонал - на всеки три месеца
- За учениците при начално обучение в кабинет или работилница - за всеки учебен срок.
- Периодичният инструктаж съдържа въпроси, отнасящи се до поведението и работата на учениците с всяка машина, като се обръща внимание какво е позволено да извършват и какво е абсолютно забранено.

Извънреден инструктаж се провежда след всяка тежка трудова злополука, пожар, природно бедствие и пр. Тематиката се определя в зависимост от причината, която е наложила неговото провеждане.

3. ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИ ПЕРСОНАЛ

3.1. **Класните ръководители** се задължават в началото на учебната година в часа на класа да проведат инструктаж по безопасни условия на възпитание, обучение и труд през учебната година.

3.1.1 да се попълни протокол с подписите на учениците за проведения инструктаж

3.2. **Учителите по учебна и производствена практика** се задължават в началото на учебната година, началото на втория учебен срок и ежечасно
да провеждат инструктажи по безопасни условия на труд в учебните работилници.

3.2.1 Да вписват проведения с учениците инструктаж и обучение по безопасност на труда в специална "Книга за инструктаж"

3.2.2. Да знаят всеки момент местопребиваването на всеки ученик от поверената им група.

3.2.3 Да упражняват контрол и взискателност спрямо учениците за спазване на правилата и нормите за безопасният труд, използването на специално работно облекло и лични предпазни средства при провеждане на производствено обучение.

3.2.4 По време на производствена практика да следят работата на машините, съоръженията, апаратите и при забелязването на най-малките неизправности незабавно да ги изключат от работа.

3.2.5.Да наблюдават системно работата на учениците със съответните механизми, машини , съоръжения и в случай на нарушаване на правилата на безопасна работа незабавно да предприемат необходимите мерки, включително и отстраняване от практика.

3.2.6. да разясняват на учениците възможните последици от евентуални нарушения на изискванията по безопасност на труда и неправилното обзавеждане на съответната техника.

3.2.7.При злополука да вземат спешно необходимите мерки за оказване на необходима медицинска помощ и да съобщят на директора на училището.

3.3.Учителите по физическо възпитание се задължават в началото на учебната година, началото на втория учебен срок и ежечасно да провеждат инструктаж на учениците по безопасни условия на обучение на спортните площадки и фитнес залата.

- Да вписват проведения с учениците инструктаж и обучение по безопасност на труда в специална „Книга за инструктаж"

3.4.Учителите по химия, физика и биология се задължават в началото на учебната година, началото на втория учебен срок и ежечасно да провеждат инструктаж на учениците по безопасни условия на обучение в съответните кабинети.

3.4.1.Да вписват проведения с учениците инструктаж и обучение по безопасност на труда в специална „Книга за инструктаж".

3.5.Учителите по информатика и информационни технологии се задължават в началото на учебната година и ежечасно да провеждат инструктаж на учениците за безопасно обучение и използване на компютърна техника в кабинетите.

3.5.1Да вписват проведения инструктаж и обучение на учениците по безопасност на труда в специална „Книга за инструктаж"

3.5.2. В края на работния ден всички учители и ученици се задължават да проверят и оставят в безопасно състояние работните си места.

4.ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА НЕПЕДАГОГИЧЕСКИ ПЕРСОНАЛ

4.1. Непедагогическият персонал при изпълнение на своите задължения се задължава да спазва установените в Република България правила, норми и изисквания за безопасна работа по работните им места с цел опазване на здравето на учениците и целия колектив

4.2.Непедагогическият персонал се задължава да спазва правилника за противопожарна охрана.

4.3Непедагогическият персонал се задължава да следи за техническото състояние на ел.уредите. При неизправност да не работят с тях и да уведомят ръководството.

4.4Непедагогическият персонал се задължава при експлоатация на ел.уреди да не допуска:

4.4.1. използване на нестандартни и неизправни ел.уреди

4.4.2 нарушаване на инструкциите за експлоатация на ел.уреди от предприятията – производител и да не оставя без наблюдения включените в ел.мрежата ел.уреди

4.4.3. Непедагогическият персонал се задължава да подсигурява санитарно-хигиенното състояние на училището в съответствие с изискванията на РЗИ.

4.4.4. Огнярят се задължава да извърши подготовка на отоплителната инсталация за зимния период като спазва техниката на безопасност.

4.4.5. Огнярят се задължава да извършва ежедневно проверка на техническата изправност на отоплителната инсталация и да следи за безопасни условия на работа.

5. На учителите от ПЗГ, провеждащи практическо обучение по Управление на МПС категория „В"

5.1. Началният инструктаж на ученици се извършва в началото на учебната година, документира се в специална "Книга за инструктажа", която да е прошнурована, прономерирана и подпечатана с печата на училището и се съхранява от ЗДУД.

5.2. Инструктажът на работното място е практическо запознаване на ученика с конкретните изисквания за безопасно изпълнение на практическата му дейност както следва:

- Запознаване с разположението на командните лостове, педали;
- Контролно-измервателни уреди и индикатори, огледала за обратно виждане;
- Системите за управление, разположение на ръцете върху кормилното колело;
- Потегляне и спиране; превключване на предавки;
- Безопасно управление на автомобила в населено и извън населено място при различни пътни условия, отчитане влиянието на габаритите на автомобила; коефициент на сцепление;
- Разположение на МПС върху платното за движение;
- Съобразяване на скоростта в зависимост от конкретните условия; Поддържане на безопасна дистанция;
- Преминаване през различни видове кръстовища; Разминаване, изпреварване и паркиране.

5.3. Да упражняват контрол и взискателност спрямо учениците си, при нужда да вземат конкретни мерки за спазване на правилата и нормите за безопасно управление на МПС и БДП.

5.4. При злополука да вземат спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ и да съобщават на Директора на училището.

5.5 Да дават на учениците ясни и недвусмислени нареждания, които не противоречат на действащите у нас правилници и други нормативни документи.

6. На учениците от ПЗГ

6.1.Ученикът да изпълнява задълженията си определени от Правилника за вътрешен ред в училище.

6.2.Да не се надвесват от прозорците и от парапетите в коридорите.
Забранява се достъпа до шахтите за водомери и канализация.

6.3.Да не носят в училище ножове, запалителни вещества и други опасни предмети.

6.4.Забраняваесе тютюнопушенето и ползването на други наркотични вещества.

6.5.Да не се гонят в класната стая ,коридора и по стълбищата.

6.6Да не разместват маси столове и други мебели. Да опазват имуществото в училище.

6.7 Забранява се побоя и всякакви други саморазправи помежду си.

6.8 Работата с учебни средства да става само под ръководството на преподавателя;

6.9.Абсолютно се забранява да пипат контактите, ел.таблата и противопожарните съоръжения в стаите и коридорите.

6.10.По време на час да заемат правилна и удобна поза ,осигуряваща минимално напрежение на нервната система и правилна сърдечно-съдова дейност.

7. На учениците от ПЗГ, провеждащи учебно-производствено обучение

7.1. Да изслушват внимателно инструктажа и всички форми на обучение по безопасността и охраната на труда, и противопожарната охрана, които се провеждат от учителите

7.2.Да се разписват в книгата за инструктажа в училището, предприятието, фирмата, с което удостоверяват, че са им известни правилата за безопасност на труда и се задължават най-стриктно да ги спазват .

7.3.Строго да спазват установеното време за учебна и производствена практика.

7.4.Строго да спазват разпоредбите по безопасността на труда и правилата за вътрешния ред във фирмите и училището, като изпълняват стриктно дадените им указания в това направление и поддържат ред и чистота на работното място.

7.5.Да ползват задължително обикновеното и специално работно облекло, личните предпазни средства и противоотрови, които се полагат.

7.6.Да познават устройствата и принципите на действие на машините, съоръженията, инсталациите, приборите, механизмите, с които работят и строго да спазват всички специфични изисквания от технологическо естество и инструкциите за безопасна работа със съответните машини

7.7.Преди започване на работа да огледат внимателно работното си място и при забелязване на най-малки неизправности, веднага да уведомят преподавателя.

7.8.По време на работа да изпълняват с голямо внимание и съсредоточеност само определените според технологическата карта дейности. Всяко разсейване , отклонение на погледа, разговори и др. могат да доведат до трудови злополуки и нещастни случаи. Това особено важи за онези дейности, при изпълнението на които са ангажирани по двама или по повече ученика на машина. В този случай ученикът, който трябва да включи машината, апарата или съоръжението се задължава да даде сигнал.

7. 9.Преди да напуснат работните си места да предадат инструментите си в пълна изправност.

7.10.При злополука своевременно да съобщават на учителите или ръководителите на учебната или производствена практика , за да се вземат бързи мерки за опазване здравето и живота на пострадалия.

7.11.На учениците строго е забранено:

а) самоволно да напускат или сменят работното си място, да заемат работни уреди от съучениците си; да се пресягат през работните машини, да разговарят по време на работа;

б) самоволно да извършват поправки на ел. уреди, инструменти, работни машини, съоръжения, приспособления и др.;

в) облягането и сядането върху предпазните капаци на машините, на огражденията и парапетите за обезопасяване;

г) да разхвърлят безразборно около мястото на работа детайли, инструменти, материали и др., тъй като това може да бъде причина за нещастен случай.

РАЗДЕЛ IV. ИЗИСКВАНИЯ КЪМ УЧИЛИЩНИТЕ РАБОТИЛНИЦИ, ЛАБОРАТОРИИ И КАБИНЕТИ

1.Във всички работилници, лаборатории и кабинети трябва да има хигиенно допустими метеорологични условия на въздушната среда, като се осигуряват хигиенните показатели за токсичните вещества, за температура влажност и скорост на движение на въздуха.

2.За всеки ученик трябва да е осигурена минимална кубатура и площ.

3.Подовете на работилниците трябва да са равни, гладки, без възможност за подхлъзване.

4.Учебните работилници трябва да се поддържат в образцов ред.

5/.Работилниците да се почистват редовно - ежедневно. Почистването да бъде влажно, за да не се вдига прах. Прахът от работните маси, пода, столовете да се почистват редовно преди и след работа. Веднъж седмично да се прави основно почистване на подовете, прозорците, осветителните тела, таваните, стените (съгласно чл. 60 от "Правилника по безопасността на труда в училищата, учебно-възпитателните заведения и техникумите" - шифър В-10-01-01".

6.При работа свързана с голямо физическо напрежение или движение, температурата на работните помещения през зимните месеци трябва да бъде 16-18 С ^{0}, а в останалите и при седяща работа в лаборатории, кабинети - 18-20 С ^{0}.

7.Необходимо е да се поддържа постоянна температура в работните помещение с помощта на отоплителни тела, които трябва да не влошават микроклимата на помещението, да имат приспособления за регулация по повърхността на радиаторите, при централно отопление не трябва да бъде по висока от 20 С ^{0}.

8.При използване на климатик, максималната температура на въздуха, който постъпва в помещенията не трябва да превишава 20 С ^{0}. Струята въздух трябва да се подава на височина най-малко 2.5 м. от пода и на разстояние 2 м. от работните места.

9.В работните помещения трябва да се осигурява проветряване чрез отваряне на прозорци и чрез аерация между срещуположни прозорци на височина по-голяма от 2 м.

10.В междучасията и през почивките трябва да се осигурява неколкократна обмяна на въздуха в учебните помещения.

11.Движението на въздуха в учебните кабинети, лаборатории и работилници не трябва да превишава 0.20 - 0.30 м/сек.

12.Където е необходима вентилация, тя трябва да се устройва съгласно изискванията на противопожарните служби.

13.В работилниците и битовите помещения трябва да се съблюдават действащите норми за осветление на промишлени предприятия.

14.Във всички работилници и лаборатории трябва да се вземат мерки за максимално използване на естественото осветление. Изискванията за естествено осветление се определят от "Норми за проектиране на естествено осветление на всички нови и реконструирани сгради".

15.Изкуственото осветление с осветителни тела трябва да осигурява светлинен комфорт на зрителния анализатор. Изискванията за изкуствено осветление се определят съобразно "Норми за изкуствено осветление на промишлени предприятия".

16.Не се допуска работа само с локално осветление, тъй като то предявява големи изисквания към адаптацията на зрителния анализатор.

17.В кабинета за лабораторни упражнения по физика и химия е наложително наличието на резервно осветление. То трябва да се осигурява от независим източник.

18.Прозорците и осветителните тела в помещенията с незначително отделяне на прах, дим, сажди се почистват най-малко два пъти месечно, а помещения със значително отделяне на прах, дим, сажди се почистват всяка седмица.